

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको प्रशासन सेवाको आठौं तह वा सो सरहको पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रमः

यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरीएको छ ।

परीक्षा योजनाः

भाग १ः लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्कः २००

भाग २ः अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्कः ३०

पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंकभार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क
प्रथम	कोष, व्यवस्थापन, आर्थिक तथा मौद्रिक नीति, बजेट, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु, सम्बन्धित ऐन, नियम तथा विनियमहरु र समस्या समाधान	विषयगत- तर्कयुक्त प्रस्तुती	४	४ प्रश्न × १५ अंक = ६० अंक	३ घण्टा	१००	४०
		छोटो उत्तर	५	५ प्रश्न × ३ अंक = १५ अंक			
		बहु उत्तर	१०	१० प्रश्न × १ अंक = १० अंक			
		विषयगत- समस्या समाधान	१	१ प्रश्न × १५ अंक = १५ अंक			
द्वितीय	लेखा, आर्थिक, व्यवस्थापन, तथ्याङ्क र समस्या समाधान	विषयगत- तर्कयुक्त प्रस्तुती	४	४ प्रश्न × १५ अंक = ६० अंक	३ घण्टा	१००	४०
		छोटो उत्तर	५	५ प्रश्न × ३ अंक = १५ अंक			
		बहु उत्तर	१०	१० प्रश्न × १ अंक = १० अंक			
		विषयगत- समस्या समाधान	१	१ प्रश्न × १५ अंक = १५ अंक			

- नोटः
१. यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ ।
 २. प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको प्रश्नपत्र अलग अलग हुनेछ ।
 ३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ तर कम्तिमा एउटा प्रश्नको अनिवार्य English बाट उत्तर दिन पर्नेछ ।
 ४. यथासंभव प्रश्नहरु नेपालको सन्दर्भमा सोधिनेछ ।
 ५. समस्या समाधानमा माथि उल्लेख गरिएको पाठ्यक्रमको कुनै पनि विषयबाट सोध्न सकिनेछ । समस्या समाधानको उत्तरलाई चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्ने छ ।
 - क. समस्याको पहिचान ।
 - ख. समस्या समाधानका लागि मौजुदा सरकारी वा कोषको नीति र कार्यक्रम ।
 - ग. समस्या समाधानको लागि सुझाव ।
 - घ. सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरीका ।
 ६. यस पाठ्यक्रममा जुनसुकै कुरा लेखीएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन नियम परीक्षा मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संसोधन भएका वा संसोधन भई हटाइएका वा थप गरी संसोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्फनु पर्दछ र
 ७. पाठ्यक्रम लागू मिति :

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको प्रशासन सेवाको आठौं तह वा सो सरहको पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र: कोष, व्यवस्थापन, आर्थिक तथा मौद्रीक नीति, बजेट, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु र सम्बन्धित ऐन, नियम तथा विनियमहरु सम्बन्धि जानकारी ।

१. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष सम्बन्धि जानकारीहरु
 - कोषको संगठन संरचनाको अवस्था ।
 - कोषको उद्देश्य, कार्य तथा उपलब्धि सम्बन्धि जानकारी ।
 - कोषको प्रबन्धपत्र र नियमावली ।
 - कोषको काम संग सम्बन्धित नियमावलीहरु ।
 - कोषको रणनीतिक योजना सम्बन्धि जानकारी ।
 - कोषको कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धि विनियमावली ।
२. कोषको लगानी सम्बन्धि व्यवस्था
 - लगानी सम्बन्धि योजना तर्जुमा, विश्लेषण र मूल्याङ्कन व्यवस्था ।
 - लगानीका क्षेत्रहरु, लगानी सम्बन्धि आयोजनाहरुको मूल्याङ्कन, विश्लेषण तथा लगानी सम्बन्धि निर्णय गर्ने आधारहरु ।
 - लगानीको जोखिम विश्लेषण, मापन र व्यवस्थापन ।
३. नेपाल सरकारका मौद्रीक तथा वित्तीय नीतिहरु र त्यसको कार्यान्वयन ।
४. योजना तथा बजेट ।
 - ४.१. बजेटको सामान्य परिचय ।
 - ४.२. बजेट वर्गिकरणको सिद्धान्त ।
 - ४.३. शून्यमा आधारित बजेटको महत्व र उपादेयता ।
 - ४.४. बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन व्यवस्था ।
५. कोषको आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित निकायहरुसंगको सम्बन्ध
 - ५.१. नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गतका सम्बन्धित माहाशाखाले गर्ने कार्यको सामान्य जानकारी ।
 - ५.२. महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय ।
 - ५.३. नेपाल राष्ट्र बैंक:
 - बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको नियमन सम्बन्धि व्यवस्थाहरु ।
 - सुपरिवेक्षण सम्बन्धि व्यवस्थाहरु ।
६. नेपालको आर्थिक प्रशासनमा सूचना प्रणालीको व्यवस्था
 - ६.१. आर्थिक प्रतिवेदन र यसको पर्याप्तता ।
 - ६.२. व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा आवधिक प्रतिवेदनको महत्व र भूमिका ।

७. वाणिज्य बैंक, विकाश बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको जानकारी ।
८. आर्थिक उदारीकरण र नीजिकरण (Economic Liberalization & Privatization).
९. सार्वजनिक संस्थानहरुको व्यवस्थापन (Public Enterprises Management).
१०. कोष र कोषसंग सम्बन्धित ऐन, नियम, विनियम, कार्यविधि तथा कार्ययोजना सम्बन्धि जानकारी ।
- नेपालको संविधान, २०७२ को आर्थिक कार्यप्रणाली ।
 - कम्पनी ऐन, २०६३ ।
 - नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ ।
 - बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ ।
 - नेपाल राष्ट्र बैंकले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई नियमन गर्न जारी गरेका निर्देशनहरु ।
 - सार्वजनिक खरीद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ ।
 - लेखा परीक्षण ऐन, २०४८ ।
 - विमा ऐन, २०४९ ।
 - आएकर ऐन, २०५८ एवं आयकर नियमावली, २०५९ ।
 - वोनस ऐन , २०३० ।
 - करार ऐन, २०५६ ।
 - भ्रष्टाचार निवारण ऐन ।
 - निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ ।
 - अख्तियार दुरुपयोग आयोग ऐन, २०४८ ।

निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको प्रशासन सेवाको आठौं तह वा सो सरहको पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र: लेखा, आर्थिक, व्यवस्थापन, तथ्याङ्क र समस्या समाधान ।

समूह क

१. व्यवस्थापन

व्यवस्थापनका आधारभूत सिद्धान्तहरू, उत्प्रेरणा, नेतृत्वकला, Decision making, Communication, कार्य विश्लेषण (Job Analysis), समय व्यवस्थापन (Time Management), संकट व्यवस्थापन (Crisis Management), परिवर्तन व्यवस्थापन (Management of Change), व्यवस्थापन परिक्षण (Management Audit), गुनासो व्यवस्थापन (Grievance Management) र जनशक्ति व्यवस्थापन (Human Resource Management).

२. व्यवसायीक व्यवस्थापन (Business Management) मा कर्मचारी व्यवस्थापन र बजार व्यवस्थापनका सैद्धान्तिक र व्यवहारिक पक्षहरू ।

समूह ख

३. लेखा प्रणालीको सिद्धान्त र नेपालमा यसको प्रयोग

- अन्तर्राष्ट्रिय लेखा प्रणाली र लेखा प्रणालीको सर्वमान्य सिद्धान्त ।
- वित्तीय एवं व्यवस्थापकीय लेखाको महत्व र उपादेयता ।
- नेपाल लेखामान तथा लेखापरीक्षणमानहरूको कार्यगत ज्ञान ।
- लेखापरीक्षणको व्यवस्था ।
- लेखापरीक्षणको आधारभूत सिद्धान्त ।
- लेखापरीक्षणको संवैधानिक एवं कानूनी आधारहरू ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षणको महत्व र उपादेयता ।
- नेपालमा कार्यमूलक लेखापरीक्षणको महत्व ।
- आर्थिक अनुशासन र लेखापरीक्षण ।
- सार्वजनिक लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार ।
- महालेखा परीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार ।

४. नेपालको आर्थिक, वित्तीय तथा संगठित क्षेत्र संग सम्बन्धित विषयहरूमा गरिने अनुसन्धान र अध्ययन विधी (Research Methodology), तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन तथा निष्कर्ष निकाल्ने तरिका र अनुसन्धान प्रतिवेदन लेख्ने तरिकाको जानकारी ।

समूह ग

५. Financial management:

- Managerial Finance

Financial planning and control, working capital management, selection of long term assets under certainty and risk, financial structure, cost of capital, dividend policy, capital asset pricing model.

- **Corporate Budgeting and Strategic Planning**
Capital asset planning and evaluation, present value theory and analysis, the theory and measurement of rate of return and cost of capital. Problems relating to leasing, pricing and debt funding.
- **Money and Capital Markets and Investment Analysis**
Flow of funds in short-term and long-term financial markets; Sources and uses of funds; Interest Rate theory; Role of Nepal Rastra Bank, SEBON, Insurance Board in the present context; Securitization, Investment banking and trading methods; insider trading; Analysis and understanding of security markets.
- **Portfolio Analysis and Management**
Quantitative concepts, portfolio analysis, performance measurement, efficient market hypothesis, portfolio management process, use of derivative securities, ethical and legal consideration and professional standards.
- **Contemporary Topics in Finance and Economics**
Current legal, social and ethical issues in the financial and economic environment of business; Trends in international business and investments; Current fiscal and monetary scene and the outlook of the economy.